

Vestník

Ministerstvo hospodárstva SR

Ročník V

Bratislava

Čiastka 1/2000

OBSAH

**I. VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ
PRÁVNE PREDPISY**

**III. STANOVISKÁ, SPRÁVY
A INFORMÁCIE**

Výnos č. 11/1999 Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky zo 7. decembra 1999 o poskytovaní dotácií zo štátneho rozpočtu v odvetviach baníctva

Výnos č. 1/2000 Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky zo dňa 21.02.2000, ktorým sa upravuje rozsah obmedzení dovozu a vývozu niektorých druhov tovaru

Opatrenie Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky z 10. Decembra 1999 o úprave dispozičných oprávnení správcov v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky pri nakladaní s majetkom štátu

Metodika ktorou sa určuje postup overovania hospodárnosti prevádzky sústav tepelných zariadení

Pravidlá pre udeľovanie výnimiek podľa § 9 odsek 5 zákona č. 264/1999 Z.z.

Perspektívy udržateľnosti rozvoja chemického a farmaceutického priemyslu SR

Sociálno-ekonomický vývoj v Ruskej federácii za mesiac január 2000

Thajsko - krajina staronových šancí pre slovenských podnikateľov

Informácia o konaní seminára „WTO a multilaterálny obchodný systém“ (8. – 9. februára 2000)

Prístupový proces SR k Európskej únii

Informácia o dokumentoch Energetickej charty (ECH)

CONTENTS

I. GENERALLY OBLIGATIONAL LEGISLATION

Decree No. 11/1999 of the Ministry of Economy of the Slovak Republic of 7 December 1999 of Offering Grant from the State Budget to Mining Branches

Decree No. 1/2000 of the Ministry of Economy of the Slovak Republic of 21 February 2000 on Adjustment of Import and Export Quotas on Certain Goods

Precaution of the Ministry of Economy of the Slovak Republic of 10 December 1999 about Correction of Disposal

III. STATEMENTS, NEWS, REPORTS AND INFORMATION

Perspectives of Keeping the Development of Chemical and Pharmaceutics Industry of the Slovak Republic

Social – Economic Development in the Russian Federation in January 2000

Thailand – the country of old-new chances for Slovak Contractor

Information about Seminar “WTO and Multilateral Trading System” (8 – 9 February 2000)

Authorisation of State Property Administrators in Establishment Sphere of the Ministry of Economy of the Slovak Republic

Determined Methodology for the Procedure of the Verification of the Efficiency of Running of Heating Systems

The Rules for Grant an Exceptions according to § 9 section 5 Law No. 264/1999 of Collections

Integration Process of the Slovak Republic into European Union

Information on Energy charter documents (ECH)

I. VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ PRÁVNE PREDPISY

V ý n o s

Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 11/1999 z 7. decembra 1999 o poskytovaní dotácií zo štátneho rozpočtu v odvetviach baníctva

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) po dohode s Ministerstvom financií Slovenskej republiky podľa § 16 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 325/1993 Z. z. o štátnom rozpočte Slovenskej republiky na rok 1994 a o zmenách niektorých ďalších zákonov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 172/1994 Z. z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 58/1995 Z. z. ustanovuje:

§ 1

Všeobecné ustanovenie

Dotácie zo štátneho rozpočtu (ďalej len „dotácie“) možno poskytnúť v odvetví uhoľného baníctva právnickým osobám uvedeným v § 2 a v odvetví rudného baníctva a magnezitového priemyslu právnickým osobám uvedeným v § 3 ods. 1.

§ 2

Poskytovanie dotácií v oblasti uhoľného baníctva

Dotácie možno poskytnúť

- a) Hornonitrianskym baniam Prievidza, a. s. Prievidza, Bani Dolina, a. s. Veľký Krtíš a Bani Záhorie, a. s. Holíč na
  1. úhradu skutočných rozdielov medzi nákladmi na výrobu triedeného uhlia pre obyvateľstvo a jeho cenou, najviac do výšky 35 % úplných vlastných nákladov na výrobu ročného objemu triedených druhov uhlia pre obyvateľstvo podľa maximálneho ročného objemu určeného ministerstvom tak, aby poskytnutá dotácia bola pri prepočte na energetickú hodnotu pre všetky právnické osoby rovnaká,
  2. krytie výdavkov na poskytovanie sociálnych a iných príspevkov zamestnancov v baníctve, na ktoré vznikol nárok do 31. decembra 1998 podľa osobitných predpisov,¹⁾

---

¹⁾ Zákon č. 98/1987 Zb. o osobitnom príspevku baníkom v znení neskorších predpisov.
Vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 19/1991 Zb. o pracovnom uplatnení a hmotnom zabezpečení pracovníkov v baníctve dlhodobo nespôsobilých na doterajšiu prácu.

- b) Bani Dolina, a. s. Veľký Krtíš na vyrovnanie straty pri vykonávaní prípravných prác v dôsledku ťažby nerentabilných častí ložiska potrebnej na udržanie zamestnanosti v regióne.

§ 3

Poskytovanie dotácií v odvetví rudného baníctva a magnezitového priemyslu

(1) Dotácie možno poskytnúť š. p. Rudné bane, Banská Bystrica

- a) na krytie výdavkov spojených s útlmom rudného baníctva, a to na úhradu priamych nákladov a nevyhnutných režijných nákladov súvisiacich so zabezpečením a likvidáciou banských prevádzok a odstraňovaním škôd po predchádzajúcej banskej činnosti, vrátane sociálnych nárokov a dávok za dosiahnutie najvyššej prípustnej expozície podľa osobitných predpisov,²⁾
- b) na úhradu sociálnych nárokov a dávok za dosiahnutie najvyššej prípustnej expozície zamestnancov bývalého š. p. Košický magnezit, Košice, ktoré vznikli do 31. októbra 1996 podľa osobitných predpisov,³⁾
- c) na úhradu dávok za dosiahnutie najvyššej prípustnej expozície zamestnancov bývalého š. p. Uranpres, Spišská Nová Ves, ktoré vznikli do 30. apríla 1994 podľa osobitných predpisov.²⁾

(2) Dotácie podľa odseku 1 možno použiť len na skutočne vykonané likvidačné práce neefektívnych banských prevádzok v súlade so schválenými projektami likvidácie jednotlivých prevádzok a na krytie výdavkov na úhradu sociálnych nárokov uvoľnených zamestnancov podľa osobitných predpisov.²⁾

Spoločné, prechodné, záverečné a zrušovacie ustanovenia

§ 4

(1) Dotácie možno poskytnúť na základe písomnej žiadosti preddavkov na kalendárny štvrtrok. Zúčtovanie preddavku vykoná príjemca dotácie do desiatich kalendárnych dní po ukončení príslušného štvrtroka a predloží ho spolu s písomnými dokladmi o použití preddavku ministerstvu.

²⁾ Zákon č. 98/1987 Zb.

Vyhláška č. 19/1991 Zb.

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 320/1993 Z. z. o úprave náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania.

§ 193, 193a, 194 až 197, 199 a 200 Zákonníka práce.

Zákon č. 195/1991 Zb. o odstupnom poskytovanom pri skončení pracovného pomeru v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1993 Z. z.

³⁾ Zákon č. 98/1987 Zb.

Vyhláška č. 19/1991 Zb.

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 320/1993 Z. z.

§ 193, 193a, 194 až 197, 199 a 200 Zákonníka práce.

(2) Žiadosť o poskytnutie dotácie sa predkladá spolu s odôvodnením ministerstvu.

§ 5

- (1) Dotácie sú predmetom zúčtovania so štátnym rozpočtom a počas roka podliehajú regulácii čerpania rozpočtových prostriedkov podľa osobitných predpisov.⁴⁾
- (2) Dotácie možno čerpať do výšky schválenej zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok.

§ 6

Na zúčtovanie dotácií poskytnutých v roku 1999 do účinnosti tohto výnosu sa vzťahujú ustanovenia tohto výnosu.

§ 7

Zrušuje sa výnos Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky z 28. júla 1997 č. 4/1997 o poskytovaní dotácií zo štátneho rozpočtu v odvetviach baníctva v znení výnosu Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky zo 7. decembra 1998 č. 5/1998.

§ 8

Tento výnos nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Lubomír H a r a c h v. r .
minister

---

⁴⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov.

Výnos č. 1/2000

Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky zo dňa 21.02.2000 ktorým sa upravuje rozsah obmedzení dovozu a vývozu niektorých druhov tovaru

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky podľa § 56 ods. 1 písm b) zákona č. 42/1980 Zb. o hospodárskych stykoch so zahraničím v znení zákona č. 102/1988 Zb. a zákona č. 113/1990 Zb. a podľa § 1 ods. 4 vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 15/1998 Z.z. o podmienkach udeľovania úradného povolenia na dovoz a vývoz tovaru a služieb v znení neskorších predpisov ustanovuje:

Čl. I

Prílohy vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 15/1998 Z.z. o podmienkach udeľovania úradného povolenia na dovoz a vývoz tovaru a služieb v znení vyhlášky č. 193/1998 Z.z., vyhlášky č. 311/1998 Z.z., vyhlášky č. 406/1998 Z.z., vyhlášky č. 163/1999 Z.z. a vyhlášky č. 396/1999 Z.z. sa menia a dopĺňajú takto:

V prílohe **B – ZOZNAM TOVARU podliehajúceho licenčnému konaniu pri vývoze** sa:

a) v časti **I – NEAUTOMATICKE LICENCIE** sa vkladajú nové položky:

„1003 00	jačmeň	tona	46 000	všetky štáty okrem ČR
1005	kukurica	tona	143 000	všetky štáty okrem ČR“,

b) v časti **II – AUTOMATICKE LICENCIE** sa vypúšťajú položky:

„1003 00 90	jačmeň ostatný	tona	všetky štáty
1005	kukurica	tona	všetky štáty“.

Čl. II

Tento výnos nadobúda účinnosť dňa 21. februára 2000.

Lubomír H a r a c h v. r .
minister

**Opatrenie Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky
z 10. decembra 1999**

o úprave dispozičných oprávnení správcov v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky pri nakladaní s majetkom štátu

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) podľa § 8a ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 374/1996 Z. z. ustanovuje:

§ 1

Toto opatrenie sa vzťahuje na správcov v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva, ktorými sú

- a) štátne rozpočtové organizácie a štátne príspevkové organizácie zriadené ministerstvom,
- b) Slovenská energetická inšpekcia¹⁾,
- c) Slovenská obchodná inšpekcia²⁾,
- d) Hlavný banský úrad³⁾,
- e) Puncový úrad Slovenskej republiky⁴⁾,
- f) Štátny fond likvidácie jadrovoenergetických zariadení a nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi⁵⁾.

§ 2

Osobitné ponukové konanie pri prevode hnutelných vecí štátu
(k § 8 ods. 4 písm. g) zákona)

(1) Správcovia uvedení v § 1 tohto opatrenia sú povinní vykonať osobitné ponukové konanie, ak predmetom prevodu sú prostriedky výpočtovej techniky (počítače, tlačiarne), telefaxy, kopírovacie stroje a motorové vozidlá, ktorých cena určená znaleckým posudkom za jednotlivú vec je vyššia než 50.000 Sk.

---

¹⁾ Zákon č. 70/1998 Z. z. o energetike.

²⁾ Zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov.

³⁾ Zákon č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnínach a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov.

⁴⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 125/1993 Z. z. o orgánoch štátnej správy Slovenskej republiky na úseku puncovníctva a skúšania drahých kovov.

⁵⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 254/1994 Z. z. o Štátnom fonde likvidácie jadrovo-energetických zariadení a nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi.

(2) Správcovia uvedení v § 1 tohto opatrenia môžu realizovať prevod ostatných hnutel'ných vecí štátu mimo osobitného ponukového konania.

§ 3

Prevod správy hnutel'ných vecí štátu (k § 9 ods. 2 zákona)

(1) Správcovia uvedení v § 1 tohto opatrenia sú oprávnení prevádzať správu hnutel'-ných vecí štátu bez obmedzenia, ak nadobúdateľmi hnutel'ných vecí štátu sú správcovia uvedení v § 1 ods. 1 písm. a) zákona.

(2) Na platnosť zmluvy o prevode správy hnutel'ných vecí štátu sa vyžaduje súhlas ministerstva vždy, keď správcovia uvedení v § 1 tohto opatrenia prevádzajú hnutel'né veci štátu uvedené v § 2 ods. 1 tohto opatrenia do správy iných správcom, než sú uvedení v § 1 ods. 1 písm. a) zákona.

§ 4

Zámena správy hnutel'ných vecí štátu (k § 9 ods. 3 zákona)

Na platnosť zmluvy o zámene správy majetku štátu sa vyžaduje súhlas ministerstva vždy, keď správcovia uvedení v § 1 tohto opatrenia zmluvou o zámene správy majetku štátu dávajú hnutel'né veci štátu uvedené v § 2 ods. 1 tohto opatrenia iným správcom, než sú uvedení v § 1 ods. 1 písm. a) zákona.

§ 5

Prevod vlastníctva hnutel'ných vecí štátu (k § 11 ods. 6 zákona)

(1) Na platnosť kúpnej zmluvy sa vyžaduje súhlas ministerstva, ak správcovia uvedení v § 1 písm. a) až e) tohto opatrenia prevádzajú vlastníctvo hnutel'ných vecí štátu uvedených v § 2 ods. 1 tohto opatrenia.

(2) Na platnosť kúpnej zmluvy sa vyžaduje súhlas ministerstva vždy, keď predávajúcim je správca uvedený v § 1 písm. f) tohto opatrenia.

§ 6

Zámena hnutel'ných vecí štátu (k § 11 ods. 8 zákona)

(1) Na platnosť zámennej zmluvy sa vyžaduje súhlas ministerstva, ak správcovia uvedení v § 1 písm. a) až e) tohto opatrenia výmenou dávajú hnutel'né veci štátu uvedené v § 2 ods. 1 tohto opatrenia.

(2) Na platnosť zámennej zmluvy sa vyžaduje súhlas ministerstva vždy, keď jedným z účastníkov zmluvy sú správcovia uvedení v § 1 ods.1 písm. f) tohto opatrenia.

§ 7
Nájom hnutelných vecí štátu
(k § 13 ods. 1 zákona)

Na platnosť zmluvy o nájme hnutelných vecí štátu sa vyžaduje súhlas ministerstva, ak správcovia uvedení v § 1 tohto opatrenia prenechávajú do nájmu hnutelné veci štátu uvedené v § 2 ods. 1 tohto opatrenia iným nájomcom, než sú uvedení v § 1 ods. 1 písm. a) zákona na neurčitý čas, alebo na čas dlhší ako dva roky.

§ 8
Výpožička majetku štátu
(k § 13 ods. 3 zákona)

(1) Na platnosť zmluvy o výpožičke nehnuteľných vecí štátu uzavretej správcami uvedenými v § 1 písm. a) až e) tohto opatrenia sa vyžaduje súhlas ministerstva, ak vypožičiatelmi sú správcovia uvedení v § 1 ods. 1 písm. b), c) a d) zákona.

(2) Na platnosť zmluvy o výpožičke nehnuteľných vecí štátu je potrebný súhlas ministerstva vždy, keď požičiatelom je správca uvedený v § 1 písm. f) tohto opatrenia a zmluva o výpožičke nepodlieha schváleniu Ministerstvom financií Slovenskej republiky.

(3) Súhlas ministerstva sa vyžaduje na platnosť zmluvy o výpožičke, ktorou správcovia uvedení v § 1 tohto opatrenia prenechávajú do výpožičky hnutelné veci štátu iným vypožičiatelom, než sú uvedení v § 1 ods. 1 písm. a) zákona.

§ 9
Likvidácia neupotrebitelných vecí štátu
(k § 14 ods. 3 zákona)

Štatutárny orgán môže rozhodnúť o likvidácii neupotrebitelnej veci štátu, ktorej zostatková cena nepresiahne 150 000 sk. na likvidáciu neupotrebitelnej veci štátu, ktorej zostatková cena v čase likvidácie presahuje 150 000 sk, je potrebný súhlas zriaďovateľa.

§ 10

Zrušuje sa opatrenie ministerstva hospodárstva slovenskej republiky č. 51/1998 z. z. o úprave dispozičných oprávnení správcov v zriaďovateľskej pôsobnosti ministerstva hospodárstva slovenskej republiky pri nakladaní s majetkom štátu.

§ 11

Toto opatrenie nadobúda účinnosť 20. decembra 1999

Ľubomír H a r a c h v. r .
minister

Metodika ktorou sa určuje postup overovania hospodárnosti prevádzky sústav tepelných zariadení

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“), ako ústredný orgán štátnej správy pre energetiku podľa § 3 zákona č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy SR v znení neskorších predpisov, zákona č. 70/1998 Z.z. o energetike a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o energetike“), vydáva na aplikáciu § 36 zákona o energetike podľa § 3 ods. 7 vyhlášky MH SR č. 15/1999 Z.z. túto

m e t o d i k u,

ktorou sa určuje postup overovania hospodárnosti prevádzky sústav tepelných zariadení podľa § 36 ods. 2 písm. a) pre dodávateľa tepla a podľa § 36 ods. 3 písm. a) pre priameho odberateľa tepla takto.

čl. I.

1. Overenie hospodárnosti prevádzky sústav tepelných zariadení regulované zákonom o energetike má, na základe predošlých skúseností v tuzemsku a zahraničí, za cieľ chrániť konečného spotrebiteľa tepla, informovať osoby na trhu s teplom o miere hospodárnosti využitia tepla, aby dodávateľ, priamy odberateľ a konečný spotrebiteľ teplo dodávali alebo odoberali hospodárne a tiež poskytnúť orgánom štátnej správy, samosprávy a majiteľom sústav tepelných zariadení kompetentné údaje potrebné na ich ďalšie rozhodovanie.
2. Úlohou overenia hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení je na základe objektívnych údajov hodnotiť technický a prevádzkový stav, stanoviť záväzné normatívy jednotlivých častí sústavy tepelných zariadení, sledovať ich dodržiavanie a na základe dosahovaných parametrov určiť mieru hospodárnosti využitia tepla pri jeho výrobe, rozvode (dodávke) a spotrebe (odbere) ako aj navrhnúť opatrenia na zlepšenie stavu s možnou kvantifikáciou dosiahnuteľného efektu.
3. Na účely tejto metodiky sa rozumie
  - a) **miera hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení** – percentuálne vyjadrenie racionálneho využívania energie v sústavách tepelných zariadení; určuje sa na základe hodnotenia prevádzkových stavov a z pomeru skutočne dodaného, resp. spotrebovaného tepla k normatívne určenému dodanému, resp. spotrebovanému, teplu za porovnateľné obdobie,
  - b) **sústava tepelných zariadení** (§ 31, písm. d/ zákona o energetike) - zdroj tepla (zariadenie na výrobu tepla), odovzdávacia stanica tepla, rozvod tepla, zariadenie na spotrebu tepla,
  - c) **účinnosť sústavy tepelných zariadení** – veličina, ktorá charakterizuje mieru využitia energie; určuje sa z pomeru využitej energie na požadovaný účel k energii privedenej do sústavy tepelných zariadení za porovnateľné obdobie,
  - d) **normatívna účinnosť sústavy tepelných zariadení** – požadovaná (stanovená) miera využitia energie z hľadiska hospodárnosti,
  - e) **strata energie v tepelnom zariadení** – rozdiel medzi vstupujúcim a vystupujúcim množstvom energie v technologickom procese výroby, rozvodu tepla a spotreby tepla,

Strata energie v sústave tepelných zariadení sa skladá z:

- **normatívnej straty**, ktorá sa určuje autorizovanými normatívmi alebo normatívmi určenými na základe prevádzkových skúseností porovnateľných zariadení,

- **nadnormatívnej straty**, ktorá je nad rámec určených normatífov,

f) **bilančné miesto** – miesto, ktoré je trvalo vybavené určeným meradlom pre účely zisťovania množstva paliva, resp. tepla (nemusí byť odberným miestom),

g) **objekt** – obštvaný priestor, ktorý sa vykuruje zo sústavy tepelných zariadení za odberným miestom priameho odberateľa tepla,

h) **spotreba tepla v objekte** – množstvo tepla spotrebované na vykurovanie za rok, ktoré sa nameria určeným meradlom na vstupe do objektu (päte objektu),

i) **merná plocha objektu** – súčin zastavanej plochy a počtu podlaží objektu,

j) **protokol o overení hospodárnosti sústavy tepelných zariadení** (ďalej len „protokol“) – zápis, ktorý obsahuje technické (energetické) údaje charakterizujúce sústavu tepelných zariadení ako aj návrh opatrení na dosiahnutie požadovaného stavu hospodárne prevádzkovanj sústavy tepelného zariadenia; protokol je podklad na stanovenie hodnotiaceho výsledku, ktorý sa uvedie v ateste o overení hospodárnosti sústavy tepelných zariadení,

k) **atest o overení hospodárnosti sústavy tepelných zariadení** (ďalej len „atest“) – doklad, ktorý stanovuje hodnotiaci výsledok overenia hospodárnosti prevádzky jednotlivých častí sústavy tepelných zariadení vyjadrený mierou hospodárnosti s normatívmi jednotlivých častí sústavy tepelných zariadení,

l) **overovateľ** – fyzická osoba, ktorá overuje hospodárnosť prevádzky sústavy tepelných zariadení a spĺňa predpoklady uvedené v bode 8 tejto metodiky,

m) **štítok tepelného zariadenia** – prehľadný štítkový údaj o výsledku overenia, ktorý v súlade s atestom deklaruje pre verejnosc mieru hospodárnosti prevádzkovaného tepelného zariadenia a identifikuje overovateľa.

4. Sústavu tepelných zariadení overuje overovateľ na základe posúdenia technického a prevádzkového stavu a porovnaním dosiahnutých parametrov s normatívmi.

4.1 **Zdroj tepla** sa overuje na základe údajov výsledkov merania a stanovenia účinnosti kotlov v súlade s STN 07 0305, posúdenia technického a prevádzkového stavu zdroja tepla počas overovania a na základe údajov za predchádzajúci kalendárny rok o:

- a) prevádzkových hodinách jednotlivých kotlov,
- b) spotrebe paliva a jeho priemernej výhrevnosti,
- c) výrobe tepla.

4.2 **Odovzdávacia stanica** tepla (ďalej len „OST“) sa overuje na základe technického a prevádzkového stavu počas overovania a na základe údajov za predchádzajúci kalendárny rok o:

- a) množstve vstupujúceho tepla do OST,
- b) množstve vystupujúceho tepla z OST.

4.3 **Rozvod tepla** (primárna alebo sekundárna časť) sa overuje na základe posúdenia technického a prevádzkového stavu a porovnania strát stanovených výpočtom, ktoré zohľadňujú technické parametre rozvodu a skutočnú dobu prevádzky so skutočnými stratami zistenými meraním tepla vstupujúceho a tepla vystupujúceho za predchádzajúci kalendárny rok.

4.4 **Príprava a dodávka teplej úžitkovej vody** sa overuje na základe údajov za predchádzajúci kalendárny rok o:

- a) množstve vody spotrebovanej na prípravu teplej úžitkovej vody,
- b) spotrebe tepla použitého na prípravu teplej úžitkovej vody.

4.5 **Sústava tepelných zariadení za odberným miestom priameho odberateľa** sa overuje porovnaním vypočítanej potreby tepla objektu na základe stanovených normatífov, ktoré zohľadňujú typ objektu, klimatické podmienky, charakter prevádzky, so skutočnou spotrebou za príslušný kalendárny rok a posúdenia technického a prevádzkového stavu sústavy tepelného zariadenia za odberným miestom.

Normatívy jednotlivých častí sústavy tepelných zariadení sú uvedené v prílohe č.1 tejto metodiky.

5. Základný postup pri overovaní hospodárnosti sústavy tepelných zariadení:

a) overovateľ určí normatívne ročné účinnosti overovaného tepelného zariadenia v závislosti od skutočných prevádzkových podmienok a technických parametrov zodpovedajúcich kritériám energetickej hospodárnosti, ktoré upresňuje na základe zovšeobecnených skúseností porovnateľných zariadení počas overovania v predchádzajúcich rokoch a požiadaviek na súčasný stav techniky,

b) normatívna účinnosť overovanej sústavy tepelných zariadení po odberné miesto je súčin účinností jednotlivých častí sústavy tepelných zariadení:

$$\eta_{TZ} = \eta_Z \cdot \eta_{PR} \cdot \eta_{OST} \cdot \eta_{SR}$$

η_{TZ} - normatívna ročná účinnosť sústavy tepelných zariadení

η_Z - normatívna ročná účinnosť zariadenia na výrobu tepla

η_{PR} - normatívna ročná účinnosť primárnych rozvodov

η_{OST} - normatívna ročná účinnosť odovzdávacej stanice

η_{SR} - normatívna ročná účinnosť sekundárnych rozvodov

c) normatívne množstvo vyrobeného alebo dodaného tepla je súčin výslednej normatívnej ročnej účinnosti tepelného zariadenia a množstva vstupujúceho tepla alebo v prípade výroby tepla, z množstva a výhrevnosti použitého paliva.

Napríklad pri výrobe tepla:

$$Q_n = M \cdot Q_f \cdot \eta_Z \quad [\text{GJ} \cdot \text{r}^{-1}]$$

Q_n - normatívne množstvo vyrobeného tepla na zdroji $[\text{GJ} \cdot \text{r}^{-1}]$

M - množstvo spotrebovaného paliva $[\text{kg} \cdot \text{r}^{-1}, \text{m}^3 \cdot \text{r}^{-1}]$

Q_f - výhrevnosť použitého paliva $[\text{GJ} \cdot \text{kg}^{-1}, \text{GJ} \cdot \text{m}^{-3}]$

η_Z - normatívna ročná účinnosť zariadenia na výrobu tepla

d) nadnormatívnu stratu overovanej sústavy tepelných zariadení za kalendárny rok overovateľ určí zo skutočne nameraného množstva tepla na bilančnom, resp. odbernom mieste a z normatívneho množstva vyrobeného, prípadne dodaného tepla, na tom istom mieste:

$$S = \frac{(Q_n - Q)}{Q_n} \cdot 100 \quad [\%]$$

S - nadnormatívna strata	[%]
Q - skutočne vyrobené, resp. dodané teplo	[GJ.r ⁻¹]
Q _n - normatívny objem tepla	[GJ.r ⁻¹]

d) miera hospodárnosti tepelného zariadenia na výrobu a rozvod:

$$H = [100 - S] = 100 \cdot \frac{Q}{Q_n} \quad [%]$$

H – miera hospodárnosti [%]

e) miera hospodárnosti tepelného zariadenia na spotrebu tepla:

$$H = [100 - \frac{(P_s - P_v)}{P_s} \cdot 100] = 100 \cdot \frac{P_v}{P_s} \quad [%]$$

H - miera hospodárnosti [%]
P_s - spotreba tepla [GJ.r⁻¹]
P_v - výpočtová potreba tepla [GJ.r⁻¹]

6. Overovateľ vykoná pri overovaní sústavy tepelných zariadení tieto vynútené výkony podľa rozsahu sústavy tepelných zariadení:

a) Počty meraní účinnosti kotlov,

1) MERANIE NA KOTLOCH SPALUJÚCICH PLYNNÉ PALIVÁ A KVAPALNÉ PALIVÁ:

1.1 - 1 X BEZ REGULÁCIE VÝKONU SPALOVACIEHO ZARIADENIA,

1.2 - 2 x so skokovou reguláciou spaľovacieho zariadenia,

(pri minimálnom a maximálnom výkone),

1.3 - 3 x s plynulou reguláciou spaľovacieho zariadenia,

(pri minimálnom, strednom a maximálnom výkone).

2) meranie na kotloch spaľujúcich tuhé palivá:

2.1 - 1 x pri kotloch s pevným roštom,

2.2 - 2 x pri kotloch s pohyblivým roštom,

(pri prevádzkovom a maximálnom výkone).

b) Teplárenské a elektrárenské kotly - individuálne určí počet meraní overovateľ.

c) Laboratórne rozbory.

- rozbory tuhých a kvapalných palív 1 x pri jednom druhu paliva,

- rozbory tuhých zostatkov po horení pri každom meranom výkone.

d) Vyhodnotenie strát kogeneračných jednotiek.

- e) Vyhodnotenie strát elektrokotolne.
- f) Vyhodnotenie strát odovzdávacej stanice tepla, regulačnej, prečerpávacej a zmiešavacej stanice alebo ohrievača teplej úžitkovej vody.
- g) Kvalitatívne posúdenie technického stavu jednotlivých vetiev rozvodu tepla.
- h) Analýza strát sústavy tepelných zariadení na základe ročnej spotreby paliva a množstiev vyrobeného, resp. dodaného, tepla nameraného určenými meradlami na bilančných alebo odberných miestach alebo vypočítaného technickým prepočtom.
- i) Vyhodnotenie hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení za odberným miestom.

7. Atesty vydáva právnická osoba^{*)} zriadená na tento účel ústredným orgánom štátnej správy (atestujúca organizácia). Atesty vydáva na príslušný kalendárny rok. V záujme zabezpečiť objektivitu a porovnateľnosť overovania hospodárnosti sústav tepelných zariadení každoročne:

- a) vypracuje doplňujúce a aktualizované pracovné pokyny na usmernenie činnosti pri overovaní hospodárnosti, ktoré sú v súlade s touto metodikou,
- b) stanoví normatívy na overenie hospodárnosti pre jednotlivé kategórie objektov (podľa typu stavebných konštrukcií) na základe tepelnotechnických a prevádzkových parametrov objektov, zohľadnením skutočných klimatických podmienok,
- c) spracuje z protokolov o overení hospodárnosti, ktoré ústredným orgánom štátnej správy zriadenej osobe poskytnú jednotliví overovatelia, informačnú databázu kompatibilnú s existujúcimi databázami za predchádzajúce obdobie,
- d) spracuje analytickú správu, ktorá obsahuje informáciu o dodržiavaní normatívnych ukazovateľov tepelných zariadení a porovnáva hospodárnosť v SR s parametrami hospodárnosti v porovnateľných štátoch.

8. Predpoklady plnenia funkcie overovateľa:

- a) ukončené vysokoškolské vzdelanie technického smeru, alebo úspešné absolvovanie kurzu energetických audítorov v tuzemsku alebo krajinách Európskej únie,
- b) 5 ročná technická prax v oblasti merania tepelných zariadení,
- c) je zabezpečený schválenými a overenými meracími prístrojmi,
- d) nie je zamestnancom ani v inom pracovnom a vlastníckom vzťahu s dodávateľom resp. s priamym odberateľom tepla, ktorému overuje sústavu tepelných zariadení,
- e) absolvoval kurz na vykonanie aktualizovaných pracovných pokynov u atestujúcej organizácii na príslušný kalendárny rok,

alebo je zamestnancom právnickej osoby na tento účel zriadenej ústredným orgánom štátnej správy.

9. Objednávku na overenie hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení predloží dodávateľ tepla alebo priamy odberateľ tepla do 31.1. príslušného roka atestujúcej organizácii.

10. Dodávateľ tepla na zabezpečenie plnenia povinnosti uloženej § 36 ods.2 písm. a) zákona o energetike vedie prevádzkový denník o množstve vyrobeného tepla, tepelnej bilancie rozvodu tepla a dodávke tepla.

11. Priamy odberateľ na zabezpečenie plnenia povinnosti uloženej v § 36 ods.3 písm. a) zákona o energetike vedie prevádzkový denník o množstve odobratého tepla.

^{z)} Napr. Slovenská energetická agentúra

12. Overovateľ overuje hospodárnosť prevádzky sústavy tepelných zariadení na základe objednávky dodávateľa tepla alebo priameho odberateľa tepla.
13. Overovateľ vykoná overenie podľa tejto metodiky a pracovných pokynov. Overovateľ vypracuje protokol, potvrdí ho svojim podpisom a na viditeľnom mieste označí štítkom overené tepelné zariadenie. Vzory protokolov, atestov a štítkov sú v prílohe č.2.
14. Zodpovedný zástupca dodávateľa tepla alebo kvalifikovaný zástupca priameho odberateľa (štatutárny zástupca, energetický poradca alebo audítor, ak je zamestnanec priameho odberateľa) svojim podpisom potvrdí správnosť údajov poskytnutých overovateľovi a prevzatie práce.
15. Výkony pri overovaní sústavy tepelných zariadení sa oceňujú cenou podľa platných cenových výmerov Ministerstva financií SR.
16. Atest sústav tepelných zariadení po odberné miesto vydáva atestujúca organizácia formou stanovenia miery hospodárnosti ich prevádzky samostatne na výrobu tepla a rozvod tepla (v súlade s ustanovením § 9 ods.13 zákona o energetike).
17. Dodržiavanie tejto metodiky je jednou z podmienok plnenia povinností dodávateľov tepla podľa § 36 ods.2 a priamych odberateľov podľa § 36 ods.3 zákona o energetike.
18. V prípade spochybnenia postupu overovateľa, dodávateľa alebo priameho odberateľa podľa tejto metodiky, kontroluje dodržanie postupu podľa nej Krajský inšpektorát Štátnej energetickej inšpekcie.
19. Touto metodikou sa zrušuje Smernica Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 3/1998.

čl. II.

20. Táto metodika je záväzná pre overovateľov a atestujúcu organizáciu a nadobúda účinnosť dňom 1.1.2000.

Lubomír H a r a c h v. r .
minister

Základné normatívy používané pri overovaní hospodárnosti prevádzky sústav tepelných zariadení

I. Normatívy na overenie tepelného zariadenia

1. Výroba tepla

Normatívna ročná účinnosť zdroja tepla sa určí z korigovaných garantovaných účinností jednotlivých kotlov váženým priemerom v závislosti od inštalovaného výkonu a počtu prevádzkových hodín, resp. vyrobeného tepla na jednotlivých kotloch.

1.1. Za technicky dosiahnuteľnú účinnosť kotlov, ktoré nemajú uvedenú garantovanú účinnosť sa považuje minimálna účinnosť uvedená v tabuľke

Výkon [MW]	Tuhé Palivo			Kvapalné Palivo			Plynné Palivo		
	do r.1988	do r.1993	po r.1993	do r.1988	Do r.1993	po r.1993	Do r.1988	Do r.1993	po r.1993
0,01	68	68	68	79	80,5	81	76	77	83
0,1	71	72,5	72,5	82	83,5	84	80	81,5	86,7
1	76	75	75	84	87	87	84	88	88
Nad 1,0	76	75	75	85	87	87	85	88	88

2. Odovzdávacia stanica

Maximálne povolené ročné straty tepla v OST sú:
 pre teplonosnú látku - para max. 3 %
 - horúca voda max. 1,5 %.

3. Rozvod tepla

3.1. Povolené merné straty v rozvodoch sa stanovujú pre účely overenia tepelného zariadenia odvodene od účinnosti izolácie:

$$\eta_{iz} = 100 \cdot \frac{q' - q}{q'} > 85 \quad [\%]$$

η_{iz} - normatívna účinnosť izolácie [%]

q' - strata tepla pri neizolovanom potrubí [GJ.m⁻¹]

q - strata tepla izolovaného potrubia [GJ.m⁻¹]

Pre predizolované potrubia je účinnosť izolácie > 90 %.

3.2. Maximálne povolené straty rozvodov tepla podľa druhu teplonosnej látky sú nasledovné:

- a) primárne rozvody
- parné max. 10 %
  - horúcovodné max. 8 % z množstva dodaného tepla za rok, ak je rozvod tepla v prevádzke len v zimnom období
  - parné max. 4 %
  - horúcovodné max. 3 % z množstva dodaného tepla za overované obdobie
- b) sekundárne rozvody
- max. 6% z množstva dodaného tepla za rok, ak je rozvod v prevádzke len v zimnom období
  - max. 3% z množstva dodaného tepla za overované obdobie.

Pod zimným obdobím sa rozumejú mesiace december, január, február.

4. Príprava a dodávka teplej úžitkovej vody (TÚV)

Merná potreba (normatív) tepla na prípravu teplej úžitkovej vody vychádza z fyzikálnej potreby tepla a povolených cirkulačných strát. Táto hodnota je maximálna a platí nasledovne:

- na prípravu TÚV v objekte spotreby max. 0,27 GJ/m³
- na prípravu TÚV mimo objektu spotreby max. 0,3 GJ/m³

II. Normatívy na overenie tepelných zariadení na spotrebu tepla

Normatívom na overenie hospodárnosti objektov sú merné potreby tepla na 1m² mernej plochy, alebo na 1m³ obstaného priestoru stanovené pre jednotlivé typy objektov a charakter prevádzky na základe prevádzkových skúseností porovnateľných objektov pri zabezpečení požadovanej teplotnej úrovne vykurovaných priestorov podľa vyhlášky MH SR č. 15/1999 Z.z.

Hydraulickú stabilitu vykurovacej sústavy charakterizuje stupeň hydraulickej stability X, ktorý udáva pomer okamžitého (skutočného) hmotnostného prietoku vykurovacej vody M [kg.s⁻¹] k výpočtovému hmotnostnému prietoku vykurovacej vody M₀ [kg.s⁻¹] príslušným úsekom vykurovacej sústavy.

$$X = \frac{M}{M_0} \quad \text{RESP.} \quad X = \sqrt{\frac{\Delta p}{\Delta p_0}}$$

kde:

Δp – okamžitý tlakový spád pripadajúci na príslušnú časť rúrovej sústavy,

Δp_0 – výpočtový tlakový spád pripadajúci na príslušnú časť rúrovej sústavy.

Pre zabezpečenie hydraulickej stability vykurovacej sústavy musí byť hodnota stupňa hydraulickej stability pre:

- zvislé vetvy X ≥ 0,6
- vodorovné vetvy dvojrúrovňových sústav X ≥ 0,7
- vodorovné vetvy jednorúrovňových sústav X ≥ 0,75

Pravidlá
pre udeľovanie výnimiek podľa § 9 odsek 5 zákona č. 264/1999 Z.z.

Čl. 1
Úvodné ustanovenie

1. Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 264/1999 Z.z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov ustanovuje v § 9 odsek 5, že ÚNMS SR môže na základe žiadosti ministerstva určiť, že výrobok sa nepovažuje za určený výrobok, ak hrozí hospodárska škoda alebo ohrozenie zdravia a toto určenie je nevyhnutné na odstránenie škody a ak niet iných výrobkov, ktoré by splňali uvedený účel (havária, experimentálne účely a pod.)

Čl. 2
Postup pri udeľovaní výnimiek

1. Výrobca alebo dovozca podá na MH SR sekciu ochrany spotrebiteľa a vnútorného obchodu žiadosť o určenie, že ním vyrábaný alebo dovážaný výrobok sa podľa § 9 odsek 5 citovaného zákona nepovažuje za určený výrobok. Uvedená sekcia požiadava o stanovisko k žiadosti vecne príslušné odborné útvary MH SR.
2. V žiadosti, ktorú podpisuje štatutárny zástupca žiadateľa uvedie nasledovné údaje :
  - a) názov, typ výrobku, číselný kód colného sadzovníka,
  - b) plný názov žiadateľa a jeho adresu (v prípade zahraničného výrobcu - dovozcu aj štát pôvodu výrobku, ak nie je zhodný s ich sídlom a žiadosť sa naň vzťahuje).

Čl. 3
Kritéria pre udeľovanie výnimiek

1. Výrobca alebo dovozca v žiadosti uvedie konkrétne údaje, v čom hrozí hospodárska škoda alebo ohrozenie zdravia v prípade, že na predmetný určený výrobok je potrebné vydať písomné vyhlásenie o zhode s technickými predpismi vrátane spôsobu posudzovania ustanovenými nariadeniami vlády. V žiadosti musí byť uvedené, že toto určenie, že výrobok sa nepovažuje za určený výrobok, je nevyhnutné na odstránenie škody a že niet iných výrobkov, ktoré by splňali uvedený účel (havária, experiment alebo iné).
2. Ministrom hospodárstva určená osoba, evidovaná na ÚNMS SR, vyznačí na žiadosti výrobcu alebo dovozcu súhlas so žiadosťou o určenie, že výrobok sa nepovažuje podľa § 9 odsek 5 zákona č. 264/1999 Z.z. za určený výrobok. Súhlas musí byť potvrdený menom, priezviskom a podpisom oprávnenej osoby a okrúhlou pečiatkou MH SR.
3. Prípadné časové, kvantitatívne alebo iné obmedzenie k žiadosti je podmienené odborným stanoviskom vecne príslušného odborného útvaru MH SR.

Čl. 4
Zverejnenie udelenej výnimky

1. Na základe ministerstvom odsúhlasenej žiadosti vydá ÚNMS SR podľa § 9 odsek 5 zákona č.264/1999 Z.z. výrobcovi alebo dovozcovi potvrdenie, že predmetný výrobok nie je určeným výrobkom, s obmedzeniami uvedenými v súhlase, podľa čl. 3 odsek 3. Na základe tohto potvrdenia výrobca alebo dovozca nebude povinný vydávať pre zainteresované orgány písomné vyhlásenie o zhode v súlade s citovaným zákonom.
2. V súlade s § 9 odsek 6 zákona č. 264/1999 Z.z. uverejní ÚNMS SR v najbližšom čísle „Vestníka ÚNMS SR“ oznámenie o vydaných potvrdeniach.

Čl. 5
Záverčné ustanovenie

1. Tieto „Pravidlá pre udeľovanie výnimiek podľa § 9 odsek 5 zákona č. 264/1999 Z.z.“ nadobúdajú účinnosť dňom 20. januára 2000.

Okrem základných podmienok uvedených v „Pravidlách...“ je nutné žiadosť doplniť týmito údajmi :

1. Číslo colného sadzobníka,
2. Názov výrobku resp. tovaru,
3. Množstvo, resp. kvantifikácia výrobkov, na ktoré sa požaduje výnimka,
4. Lehota (časová etapa), na ktorú je výnimka požadovaná,
5. Kvantifikácia hrozacej hospodárskej škody,
6. Účel použitia,
7. Fotokópia certifikátu, ak na výrobok bol udelený prípadne certifikát v SR alebo v zahraničí,
8. Výpis z podnikového registra (predmet činnosti).

Kontaktná osoba: Ing. Brisuda Ján, vedúci oddelenia kvality a štandardizácie
Generálny riaditeľ: Ing. Szabóová Eva, sekcia ochrany spotrebiteľa a vnútorného obchodu

Ľubomír H a r a c h v. r .
minister

III. STANOVISKÁ, SPRÁVY A INFORMÁCIE

Perspektívy udržateľnosti rozvoja chemického a farmaceutického priemyslu SR

Dňa 10.2.2000 bol v porade vedenia MH SR prerokovaný materiál Zhodnotenie konkurenčnej schopnosti a perspektívy udržateľnosti jeho rozvoja v podmienkach jednotného trhu EÚ. Z podrobnej analýzy vývoja hospodárenia a kvalitatívnych parametrov konkurenčnej schopnosti produkcie vyplynuli nasledovné skutočnosti.

Konkurenčná schopnosť chemického a farmaceutického priemyslu SR má porovnateľnú pozíciu s krajinami CEFTA, avšak za úrovňou EÚ zaostáva odvetvie vo viacerých oblastiach. Vybudované kapacity odvetvia s prevahou veľkotonážnych produktov presahujú výrazne potreby tuzemského trhu, avšak ich export na vzdialenejšie teritória je problematický. Zahraničný obchod s krajinami EÚ mal pre podnikateľské subjekty pozitívne efekty z čiastočného presmerovania exportu z východných trhov na vysoko konkurenčné avšak absorpčne lepšie a platobne schopné trhy EÚ. Globálny trh EÚ bude mať pre podniky odvetvia viaceré riziká, vyplývajúce z nárastu konkurencie zo strany nových členských štátov a súčasných chemických a farmaceutických spoločností.

V globálnom konkurenčnom prostredí je potrebné, aby sa chemický a farmaceutický priemysel SR priblížil úrovni krajín EÚ a vyspelých štátov v sortimentnej štruktúre a najmä v produktivite práce a v úrovni technologických procesov zabezpečujúcich nižšiu surovinovú a energetickú náročnosť produkcie. Rast výkonnostných parametrov, konkurenčnej schopnosti a exportnej výkonnosti odvetvia vyžaduje realizovať opatrenia z úrovne štátu a aj podnikateľskej sféry, bez ktorých bude problematické udržať pozíciu chemických a farmaceutických výrobkov na zahraničných trhoch a najmä na spoločnom trhu EÚ, kde smeruje viac ako 30 % chemickej a farmaceutickej produkcie.

Reštrukturalizácia odvetvia, modernizácia výrobných procesov, zvýšenie podielu malotonážnych výrob a chemických špecialít s vyššou pridanou hodnotou je vysoko finančne náročná na výskum a vývoj, resp. nákup licencií a know-how zo zahraničia, ale hlavne pri nákupe moderných technológií a výkonných výrobných zariadení, pritom je odvetvie podkapitalizované a úverovo zaťažené. V strednodobom horizonte je potrebné uvažovať aj s modernizáciou veľkotonážnych výrob s reálnejšou možnosťou ich uplatnenia na trhu EÚ ako u malotonážnych výrobkov, u ktorých je konkurencia na trhu EÚ najvyššia.

Zhoršovanie finančnej situácie podnikov chemického a farmaceutického priemyslu v dôsledku nižšej tvorby zisku, vysokej platobnej neschopnosti a úverovej zadĺženosti limituje financovanie rozvoja a zvyšovanie konkurenčnej schopnosti.

Pri zohľadnení súčasnej ekonomickej a finančnej situácie v podnikateľskej sfére a nedostupnosti výhodných tuzemských bankových úverov, je pre rast investičných aktivít, zvýšenie konkurenčnej schopnosti a presun rozvoja do sofistikovanej produkcie potrebný vstup strategických zahraničných partnerov s cieľom zabezpečiť finančné zdroje vrátane transféru špičkových technológií a know-how a tiež prístup do globálnych odbytových sietí. V súčasnom období sa vedú viaceré rokovania so zahraničnými partnermi o ich vstupe do vybraných chemických výrob, s cieľom zlepšiť odbytové možnosti prostredníctvom obchodných partnerov a tiež z dôvodu získania finančných prostriedkov na rozvoj, ako aj prístupu k moderným technológiám a know-how. Tým sa zlepší inovačná aktivita, kvalita sortimentu a zníži sa nákladovosť chemickej a farmaceutickej produkcie.

Vypracoval: RNDr. Jaroslav Novotný, CSc.

Ing. Vojtech Pánik, v. r.
generálny riaditeľ sekcie
spracovateľského priemyslu

Zriadenie Centra UNIDO na podporu investícií a technológií v Bratislave - ITPO Bratislava

Dňa 21.2.2000 v Bratislave na Gröslingovej ul. č.35 námestník generálneho riaditeľa UNIDO Maruno za prítomnosti podpredsedu vlády SR Pavla Hamžika, ministra hospodárstva SR Ľubomíra Haracha a štátneho tajomníka Ministerstva zahraničných vecí SR Jána Figela otvoril Centrum UNIDO na podporu investícií a technológií - ITPO Bratislava. Centrum má mať päť pracovníkov, ktorí budú zamestnancami UNIDO. Do funkcie riaditeľa bol menovaný Vladimír Wiedermann.

Centrum bude pôsobiť "inward and outward", najmä v oblasti zabezpečovania prílevu investícií a technológií do SR a vývozu technológií a know-how do rozvojových krajín a krajín s transformujúcou sa ekonomikou.

Činnosť Centra je financovaná z účelovo viazaného dobrovoľného príspevku vlády SR a bude v zmysle Dohody a platných pravidiel UNIDO v plnom rozsahu organizačne, metodicky i finančne podliehať sekretariátu UNIDO. Sekretariát UNIDO bude jedenkrát ročne informovať vládu SR o činnosti a hospodárení Centra v uplynulom roku.

Rozhodnutie o zriadení Centra na podporu investícií a technológií v Bratislave je potvrdením rastúcej autority SR na pôde OSN a UNIDO, ako aj úspešného fungovania UN House v Bratislave.

Okrem Bratislavy existujú obdobné Centra (ITPO) v Bahrajne, Belgicku, Číne, Francúzsku, Egypte, Grécku, Japonsku, Kórejskej republike, Poľsku a Taliansku. Perspektívne sa uvažuje so zriadením v Dánsku, Holandsku a vo Veľkej Británii. Záujem o zriadenie ITPO prejavili Maďarsko, Rumunsko a Ukrajina.

Vypracoval : Ing. Jozef Chyžňaj

Ing. Anna Joštiaková v. r.
generálna riaditeľka sekcie
mnohostrannej obchodnej spolupráce

Sociálno-ekonomický vývoj v Ruskej federácii za mesiac január 2000

Vnútropolitická a vnútro ekonomická situácia v Rusku v mesiaci január bola poznamenaná výsledkami volieb do ruského parlamentu, vytváraním orgánov ŠD RF, vonkajším tlakom európskych krajín i USA na pozastavenie činnosti ruských vojenských síl v Čečensku a v podstate prekvapivým odstúpením B. Jeľcina z funkcie prezidenta RF v posledný deň roka 1999.

Dňa 18. januára sa uskutočnilo prvé zasadnutie novozvolenej ŠD a za predsedu bol opätovne zvolený G. Selezňov. Súčasne s voľbami do nového parlamentu sa uskutočnili aj voľby gubernátorov niektorých subjektov RF (druhé kolá sa uskutočnili 9. januára). V Moskve zvíťazil J. Lužkov, vo Vologde Pozgaľov, v Novosibirsku V. Tolokonskij, v Tveri V. Platov a v Moskovskej oblasti generál Boris Gromov.¹ Rada federácie určila **deň volieb prezidenta RF - 26. marca 2000.**

Výnosom V. Putin zmenil štruktúru vlády RF, ktorá bude mať sedem podpredsedov vlády RF, z toho jedného prvého podpredsedu a jedného podpredsedu vlády RF vo funkcii splnomocneného predstaviteľa prezidenta RF v Čečensku (*tento post zastáva N. Košman*).

Dohoda o vytvorení Zväzového štátu Ruska a Bieloruska, ktorá bola 8. decembra v Moskve podpísaná vstúpila 26. januára do platnosti. Predsedom Vyššej štátnej rady sa stal prezident Bieloruska A. Lukašenko, štátnym tajomníkom Zväzu P. Borodin a predsedom Rady ministrov M. Kasjanov.

Vojna v Čečensku viedla k čiastočnému oživeniu vojenskej výroby v Rusku a zvýšeniu štátnych vojenských objednávok. Na zasadnutí vládnej komisie pre vojensko-priemyselné otázky bola posúdená štátna vojenská objednávka na rok 2000, ktorá by mala dosiahnuť výšku 62 mld. RUR.

Predseda Štátneho colného výboru RF Michail Vanin informoval, že výbor zabezpečil v roku 1999 príjem do štátneho rozpočtu vo výške 187,2 mld. RUR, čo je o 2 % nad stanoveným plánom (na rok je stanovený plán vo výške 327 mld. RUR - 40 % príjmovej časti rozpočtu).

Legislatíva zahranično-obchodnej činnosti

Zmeny spotrebných daní

V. Putin podpísal Federálny zákon č. 2-FZ z 2. januára 2000 „Vnesenie zmien a doplnkov do Federálneho zákona „O spotrebnej dani“, ktorým sa od 1. januára 2000 upravila výška spotrebnej dane u väčšiny tovarov zaťažených touto daňou. Spotrebná daň na zemný plyn sa stanovuje osobitným predpisom.

Prepravcovia – narušitelia

Štátny colný výbor RF uverejnil zoznam prepravcov - narušiteľov, ktorí majú až do zaplatenia zodpovedajúcich colných platieb určené konkrétne miesta preclievania tovarov, dovážaných do Moskvy a Moskovskej oblasti. Medzi uvedenými spoločnosťami je aj 40 slovenských firiem, ktorých zoznam je pre záujemcov k dispozícii.

Zahranično-obchodná činnosť

Štátny colný výbor RF vydal nasledujúce príkazy, týkajúce sa zahranično-obchodnej činnosti:

- Príkaz č. 831 z 1. decembra 1999 „Pravidlá evidencie účastníkov zahranično-obchodnej činnosti v colných orgánoch Ruskej federácie“, ktorý je zameraný na sprísnenie kontroly a upresnenie databázy o ruských spoločnostiach zaoberajúcich sa zahraničným obchodom.
- Príkaz č. 692 z 12. októbra 1999 „Osobitosti aplikácie colného režimu prepracovania pod colným režimom pri oprave ruskej leteckej techniky“.

Pripravované opatrenia

Vláda RF plánuje zavedenie povinného 100 %-ného predaja zahraničnej meny za exportované tovary. Podľa názoru V.Christenka by to zabezpečilo prísun zahraničnej meny na domáci trh vo výške 1,5 mld. USD mesačne.

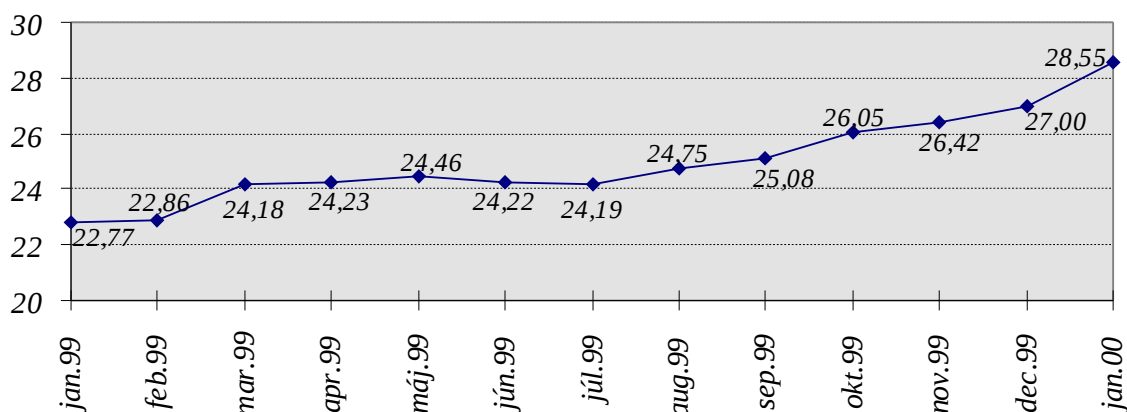
Vládna komisia pre ochranné opatrenia v zahraničnom obchode navrhla zvýšenie vývozných ciel na kožu a kožiarske suroviny vo výške 10 - 15 %.

Vývoj kurzu rubľa v januári 2000

Zlaté a devízové rezervy CBR vzrástli v decembri o 952 mil. USD a k 1. januáru dosiahli 12,456 mld. USD

Kurz rubľa k americkému doláru sa v januári pohyboval v koridore od 26,90 do 28,85 rubľov za americký dolár a ku koncu mesiaca dosiahol 28,55 RUR/USD.

Vývoj kurzu RUR/USD za posledných 12 mesiacov

Ďalšie aktuálne informácie

Pravdepodobne tento rok sa ruský plynárenský monopol Gazprom rozdelí. Ruskému energetickému koncernu by mali v budúcnosti patriť len ťažobné a exportné podniky.

Prepravné a pomocné divízie by sa mali predať. O rozdelenie ruského monopolu má dlhoročný záujem Medzinárodný menový fond a Svetová banka. Gazprom ročne vyťaží 540 mld. m³ zemného plynu. Štátny podiel v Gazprome je 38 %, podiel nemeckého Ruhrgasu 4 %.

Odlev kapitálu z Ruskej federácie sa spomalil. V januári 2000 dosiahol 1 mld. USD. V roku 1999 to bolo 15 mld. USD a v roku 1998 25 mld. USD. Opatrenia vlády RF zvýšili aktuálne devízové a zlaté rezervy na 12,46 mld. USD, hoci ešte pred rokom vykazovali deficit 12,22 mld. USD.

Podľa predbežných údajov roku 1999, zahranično-obchodný obrat RF dosiahol 99,7 mld. USD. V porovnaní s minulým rokom sa znížil o 13,2 %. Export predstavuje 69,9 mld. USD /zníženie o 2 %/, import sa znížil o 31,7 % a predstavuje 29,8 mld. USD. Obchodné saldo sa zvýšilo o 12,4 mld. USD, predstavuje 40,1 mld. USD. Dôležitým faktom zostáva, že v roku 1998 sa vzhľadom na nepriaznivú konjunktúru svetového trhu objem ruského exportu znížil. Zníženie dodávok do zahraničia viedlo k zníženiu účasti RF v svetovom obchode, k zúženiu devízových rezerv. V roku 1998 sa export v porovnaní s rokom 1997 znížil o 16,2 %, vrátane zahraničia - o 15,8 %.

Obchodný obrat so zahraničím predstavuje 81,1 mld. USD /zníženie o 9,8 %/, vrátane exportu - 59,4 mld. USD a importu - 21,6 mld. USD.

Podiel krajín SNŠ v ruskom exporte sa znížil na 85 % / v roku 1998 - 86,5/ v importe 72,6 %. Obchodný obrat s krajinami SNŠ predstavuje 18,6 mld. USD /zníženie v porovnaní s rokom 1998 o 25,6 %/. Export sa znížil o 23,6 % na 10,5 mld. USD a import sa znížil o 28 % na 8,1 mld. USD.

Rusko a USA podpísali dve samostatné dohody o dodávkach potravín. Rusko na základe prvej dohody získa 200 000 ton humanitárnej pomoci a v rámci druhej 20 000 ton poľnohospodárskych semien. Obe strany rokujú o podpise tretej dohody, ktorá by sa mala týkať dodávok 300 000 ton obilia. Dohodnutá humanitárna pomoc zahŕňa sušené mlieko, ryžu a komodity krátkodobej spotreby.

RF požiadala USA o 5 mil. ton potravín vzhľadom na slabú úrodu obilnín. USA reagovalo na požiadavku ponukou 500 000 ton, vrátane podpísaných dohôd.

v termíne od **23. - 26. mája 2000 OMSK – Ruská federácia**, „**SIBÍRSKY STAVEBNÝ TÝŽDEŇ**“ - „**STROJPROGRESS**“ - 5.výstava stavebníctva, architektúry, technických zariadení bytov a materiálov, nehnuteľností a investícií, „**GOROD**“ - výstava infraštruktúry, rozvoja moderného mesta, materiály, zariadenia, technológie a služby pre mestské hospodárstvo, „**DREVSTROJEKSP**“ - výstava lesného hospodárstva, stavebných materiálov z dreva a drevotriesky, stroje a zariadenia pre drevospracujúci a nábytkársky priemysel,

- v termíne od **28. – 31. augusta 2000 - KAZAŇ – Ruská federácia**, „**MESTO STRETNUTIA - KAZAN**“, univerzálna obchodno-priemyselná výstava. Tomuto ročníku sa udeľuje špeciálna pozornosť vzhľadom na výročie 10 rokov samostatnosti Republiky Tatarstan. Tovarová nomenklatúra: strojárstvo, elektrospotrebiče, chemický priemysel, stavebné technológie a materiály, sklársky priemysel a keramika, textil, obuv, kožené výrobky, potraviny a obalová technika,

- v termíne od **24. - 27. októbra 2000 – SANKT – PETERBURG – Ruská federácia**, „**INTERSHOP**“ - 7. ročník medzinárodnej špecializovanej výstavy zariadení

pre supermarkety, obchody, výstavné haly, „*INVEHOT*“ - 9. ročník medzinárodnej špecializovanej výstavy zariadení pre hotely, reštaurácie, nočné kluby a kasína, „*PETERBURSKIJ PRODOVOLSTVENNYJ SALON*“ - 3. medzinárodná špecializovaná výstava potravín a nápojov, „*MIR POSUDY*“ - 2. ročník špecializovanej medzinárodnej výstavy riadu pre domácnosť, kancelárie a verejné stravovanie, „*GROCERY. SWEETS*“ - 2. ročník špecializovanej výstavy pečív a sladkostí a surovín pre ich výrobu.

Dvojstranné vzťahy

V dňoch 31. januára až 5. februára 2000 sa uskutočnila oficiálna návšteva ministra zahraničných vecí Slovenskej republiky a ministra hospodárstva Slovenskej republiky L. Haracha v zakaukazských republikách /Arménsko, Azerbajdžan, Gruzínsko/.

V rámci pracovnej cesty minister hospodárstva SR L. Harach podpísal dohody o obchodno-hospodárskej a vedecko-technickej spolupráci medzi vládou SR a vládou Azerbajdžanu, Arménska a Gruzínska. Zároveň sa uskutočnili pracovné rokovania s rezortnými ministrami zakaukazských krajín, s cieľom otvoriť priestor na podnikanie pre slovenské subjekty.

Ministra hospodárstva L. Haracha sprevádzala skupina podnikateľov, ktorí rokovali so svojimi partnermi vo všetkých zakaukazských republikách počas Biznis fóra. Bližšie informácie o výsledkoch rokovaní budú uverejnené v budúcom príspevku.

Upozorňujeme slovenské podnikateľské subjekty na možnosť získania investičných a exportných úverov prostredníctvom Medzinárodnej investičnej banky v Moskve. Prvým krokom k tomu je podanie žiadosti. Banka je schopná poskytnúť úvery za relatívne výhodných podmienok, avšak upozorňujeme na to, že pripravený projekt musí byť na zodpovedajúcej úrovni. Bližšie informácie: Ing. Marián Jenis, vice-prezident MIB, ul. Maši Poryvajevoj 7, 107078 Moskva, tel.: 975-38-09, fax: 975-20-70.

Na základe záverov II. medzinárodnej konferencie o investíciách, ktorá sa konala v **Minsku v dňoch 16.-17. novembra**, a po rokovaní s námestníkom ministerstva priemyslu Bieloruskej republiky sa môžu slovenské firmy v tomto roku podieľať na týchto investičných projektoch:

- OAO „Bieloruské tapety“ – organizácia výroby vinylových tapiet s horúcim vytláčaním vzorov a iných druhov
- OAO „Iskož“, Pinsk – výroby širokého plachtovinového plátna
- Baranovičské výrobné bavlnené združenie – zavedenie do používania zariadenia na potlačovanie bavlnených tkanín
- OAO „Lenta“ – rozšírenie výroby záclonového plátna
- PKF „Valery“ – organizácia výroby obalového materiálu z polyetylenreftalatu
- Podnik „Draniky“ – výstavba závodu na výrobu mrazených polovýrobovkov zo zemiakov
- OAO „Gorodejský cukrárenský závod“ – rekonštrukcia
- OAO „Svetlogorský celulozovokartónový kombinát“ – výstavba 2. linky bisíranovej celulózy
- Bobrujský pivovarový závod – modernizácia stáčania piva do fliaš
- OAO „8. Marta“ – vytvorenie technologického procesu na výrobu pančuchovo-ponožkových výrobkov
- PKF „Syntetické technológie“ – organizácia výroby polyamidového obalu na salámové výrobky
- ZAO „Vedecko-technologický park“, Minsk – vytvorenie komplexného systému „parkomat“ pre zabezpečenie činnosti miest parkovania áut

- Vitebský masloextračný závod – rekonštrukcia a modernizácia výkonností
- OOO „Mindavg“ – organizácia a rozvoj komerčnej osobnej dopravy
- OAO „Gormolzavod“ – získanie zariadenia na výrobu syra
- PO „Minský traktorový závod“ – rozvoj výroby traktorov s vysokým energetickým nasýtením
- PO „Mogil'ovtransmaš“ – rozpracovanie a uvedenie do prevádzky výroby nákladných áut a chladničiek
- OAO „Belkard“ – organizácia výroby kardanového hriadeľa
- AP „Minský ložiskový závod“ – vytvorenie výroby veľkoobrysových ložísk
- NPO „Integrál“ – rozpracovanie a výroba kompletov rýchločinných integrálnych schém
- OAO „Gomelkabel“ – rekonštrukcia emailovej výroby izolácie vodičov
- Bieloruský cementový závod, Kost'ukoviči – výstavba 2. linky cementového závodu, linka na balenie
- OAO „Gomel'sklo“ – organizácia výroby skloobalov
- AO „Oršastrojmateriály“ – organizácia výroby produkcie z penového polystyrolu
- Minský motorový závod – organizácia výroby piestnych krúžkov a palivovej aparatúry
- PO „Belšina“ – výroba veľkoobrysových radiálnych kovokordových pneumatík
- PO „Polymir“ – organizácia výroby polyetylénu nízkeho tlaku
- Voľná ekonomická zóna „Minsk“ – vytvorenie zariadenia na spaľovanie odpadov
- OAO „Belmedpreparaty“ – technické prebudovanie výroby liečiv, rekonštrukcia experimentálneho objektu, organizácia sterilnej výroby očných kvapiek v polyetylénových fľaštičkách
- podnik „Dialek“ – rekonštrukcia závodu na výrobu liekov
- závod „Izotron“, Lida – rekonštrukcia závodu na výrobu liekov
- BASII – modernizácia technologického zariadenia Berezovskej vodnej elektrárne
- SP „Sambest“ – organizácia výroby liekov

Vypracoval: M. Kajaba

Ing. Dagmar Repčková v. r.
generálna riaditeľka sekcie
dvojstrannej obchodnej spolupráce

Thajsko - krajina staronových šancí pre slovenských podnikateľov

V roku 1994 dosiahlo Slovensko aktívne saldo obchodnej bilancie s Thajskom 1,5 mld. SK. V nasledujúcich rokoch poklesol prudko slovenský export, čo malo za následok pasívne saldo obchodnej bilancie v rokoch 1997-1999.

K návratu slovenských firiem na thajské trhy by malo výrazne napomôcť podujatie THE SLOVAK EXHIBITION BANGKOK v termíne medzi 30.4. - 9.5.2000, na organizovaní ktorého participuje obchodno-ekonomické oddelenie Bangkoku. Cieľom tejto expozície je snaha presadiť sa na zaujímavých trhoch juhovýchodnej Ázie.

Pre Thajsko sa javí SR ako zaujímavý obchodný partner. Thajská strana prejavuje záujem spolupracovať najmä v oblasti dodávok investičného charakteru v energetike, dopravných systémoch, úprav vody, priemyselných a domových čističiek vôd, spaľovní odpadu a toxických látok, technológií pre potravinársky a sklársky priemysel, textilných strojov a poľnohospodárskej techniky.

Thajská strana taktiež prejavuje záujem o dovoz valcovaného materiálu, strojárskych výrobkov a zariadení, cestných a stavebných strojov (aj second hand), ložísk, gumárenských chemikálií, prístrojov zdravotníckej techniky, farmaceutík, skla a pod. Pokiaľ ide o import z Thajska, pre SR je to: elektronika (výpočtová technika a jej súčasti), textil, odevy, potraviny (morské produkty, ovocie, ryža), úžitkové motorové vozidlá, prírodný kaučuk a iné komodity. V súčasnom období medzi najväčších obchodných partnerov Thajska patria USA, Austrália, Japonsko, Čína a Singapur. Z európskych krajín: Veľká Británia, Holandsko, Švajčiarsko, Nemecko a Rakúsko

Pripravované podujatie získalo podporu MH SR, AZZZ, ako aj MZV SR.

Kontakt pre záujemcov : p. Týrala - vedúci OBEO v Bangkoku

Tel. 00662/2850222

fax: 00662/6797774

e-mailova adresa: tyrala@actions.net.

Vypracoval: Ing. Peter Polek

Ing. Dagmar Repčková v. r.
generálna riaditeľka sekcie
dvojstrannej obchodnej spolupráce

**Informácia o konaní seminára „WTO a multilaterálny obchodný systém“
(8. – 9. februára 2000)**

V dňoch 8. – 9. februára 2000 Ministerstvo hospodárstva SR v spolupráci so Sekretariátom WTO v Ženeve pripravilo pre expertov ústredných orgánov štátnej správy seminár na tému „WTO a multilaterálny obchodný systém“.

Význam predmetného podujatia práve v období prijímania ďalších dôležitých rozhodnutí pre upevnenie progresívneho, pragmatického fungovania Svetovej obchodnej organizácie (WTO) spočíva v zlepšovaní medzinárodného obchodného prostredia rovnocenne pre všetky členské krajiny WTO ako aj zapojenia SR do prijímania rozhodnutí v rámci multilaterálneho obchodného systému.

Program seminára bol rozdelený do dvoch častí. V rámci prvej časti seminára odzneli prednášky na aktuálne témy, ktoré sa týkali hlavne problematiky prístupu na trh, urovnávania sporov, poľnohospodárstva, technických prekážok v obchode, sanitárnych a fyto-sanitárnych opatrení, subvencií, vyrovnávacích opatrení, služieb a duševného vlastníctva. Všetky uvedené problematiky predniesli experti Sekretariátu WTO v Ženeve, Maarten Smeets a Joost Pauwelyn. V závere prvej časti seminára vystúpila s prednáškou „Aktivity SR vo WTO“ stála predstaviteľka SR vo WTO, Alexandra Valachová. Druhá časť seminára bola zameraná na aktuálnu problematiku antidumpingového konania na oceľ, USA verzus SR (VSŽ), ktoré bolo začaté Ministerstvom obchodu USA na žiadosť amerických oceľiarskych firiem v júni 1999. O aktuálnom stave rokovaní spoločnosti White & Case, ktorá právne zastupuje VSŽ v tomto konaní so zástupcami Ministerstva obchodu USA informoval zástupca právnej spoločnosti, p. William J. Clinton.

Význam uvedeného seminára spočíval vo zvýšení informovanosti expertov ústredných orgánov štátnej správy o multilaterálnych obchodných pravidlách WTO a v širšom aktívnom zapojení ostatných rezortov do činnosti Slovenskej republiky na pôde WTO.

Vypracovala: Ing. V. Nociarová

Anna Joštiaková v. r.
generálna riaditeľka sekcie
mnohostrannej obchodnej spolupráce

Prístupový proces SR k Európskej únii

Otvorenie Konferencie o pristúpení SR do EU a prvé ministerské stretnutie zo dňa 15.2.2000 predstavuje pre Slovensku republiku jeden z kľúčových bodov nového tisícročia. Znamená pre nás výzvu a šancu vstúpiť do kvalitatívne novej etapy integrácie do EÚ.

Prioritou zahraničnej politiky SR je jednoznačne orientácia na vstup do EU v čo najkratšom časovom horizonte , za ktorý slovenská vláda považuje 1. január 2004. Vychádzame z predpokladu., že únia bude schopná začať prijímať nových členov po skončení ratifikačných výsledkov medzivládnej konferencie od konca roku 2002. V tom čase chceme byť pripravení uzavrieť Prístupovú konferenciu a začať ratifikačný proces, ktorý by mohol byť ukončený v priebehu jedného roka.

Rozhodnutie Helsinského summitu o začatí rokovania so SR je ocenením pokroku, ktorý Slovensko dosiahlo v ostatnom období a zároveň záväzkom pre ďalšie integračné úsilie.

Vývoj na Slovensku bol za posledných desať rokov zložitý a do značnej miery špecifický.

Dobrou základňou pre rozvoj vzťahov SR a EU sa stala Európska dohoda o pridružení podpísaná v októbri 1993. Ďalším krokom v procese približovania sa k únii bolo v júni 1995 odovzdanie prihlášky , v ktorej SR deklarovalo svoj záujem stať sa členom únie . Medzitým sa Slovenská republika zapojila do realizácie predvstupovej stratégie definovanej na summite v Essene v decembri 1994 a prijímania opatrení smerujúcich k integrácii do vnútorného trhu únie na základe Bielej knihy z Cannes 1995. Napĺňanie týchto strategických dokumentov , ktoré boli Luxemburským summitom rozvinuté a zjednotené do posilnenej stratégie , sa stalo základom pre približovanie Slovenska k Európskej únii.

V zmysle Európskej dohody o pridružení sú integračnou súčasťou zasadnutia Asociačnej rady, Asociačného výboru SR-EU, Asociačného parlamentného výboru a počas rokov 1998 a 1999 stretnutia Pracovnej skupiny na najvyššej úrovni. K úspešnému priebehu rokovaní významným spôsobom prispieva i podpora politických síl zastúpených v slovenskom parlamente. Túto skutočnosť dokumentuje aj vyhlásenie Národnej rady Slovenskej republiky k integrácii Slovenskej republiky do EÚ z decembra 1998.

Okrem politických predpokladov členstva v EU venuje Slovensko mimoriadnu podporu i pozornosť jeho hospodárskym aspektom. Ide predovšetkým o prehĺbenie ekonomických reforiem a zvýšenie konkurenčnej schopnosti našej krajiny v globálnom meradle, nastolenie makroekonomickej stability, podporu dlhodobu udržateľného rozvoja. V súčasnosti sa naše úsilie sústreďuje na proces reštrukturalizácie bankového a podnikového sektora a k dokončenie privatizačného procesu, čo prispeje k plnému fungovaniu trhovej ekonomiky.

Slovensko dosiahlo výrazný pokrok v oblasti zosúlďovania legislatívy vnútorného trhu. V súlade s *acquis* bol prijatý zákon o verejnom obstarávaní, ktorý by mal v budúcnosti zabezpečiť nezávislosť pri obstarávaní. Legislatívne bola upravená oblasť štandardov a certifikátov tak , aby bola v súlade s direktívami EÚ. Dôležitý pokrok bol dosiahnutý v oblasti súťažného práva prijatím zákona o štátnej pomoci a zrušením zákona o revitalizácii podnikov.

Slovenská republika postupne smeruje k plnému prevzatiu *acquis communautaire* únie a to predovšetkým prostredníctvom plnenia priorít Partnerstva pre vstup a úloh vytýčených v Národnom programe pre prijatie *acquis*. Náš Národný program pre prijatie *acquis communautaire* je pravidelne vyhodnocovaný, v súčasnosti sa pripravuje už jeho tretia aktualizácia. Cieľom je zosúladiť legislatívu SR s právom EU a vytvoriť zodpovedajúcu administratívnu kapacitu do konca roka 2002.

Slovensko bude akceptovať *acquis* v plnom rozsahu v čase vstupu do únie. Nebudeme požadovať výnimky z *acquis communautaire* v rámci jednotlivých kapitol. Budeme žiadať prechodné obdobia len v limitovanom počte oblastí, vyplývajúcich najmä z potreby zvýšenia výkonnosti slovenskej ekonomiky a nutnosti vynaloženia vysokých investičných nákladov (vnútorný trh, poľnohospodárstvo, doprava, životné prostredie, regionálna politika, energetika).

Cieľom SR je integrovať sa do EU a dosiahnuť plnú kompatibilitu s členskými krajinami únie v čo najkratšom čase. Členstvo možno považovať ako predpoklad pre úspešný ekonomický a sociálny rozvoj našej krajiny. Po splnení konvergenčných kritérií má Slovensko záujem o účasť v Hospodárskej a menovej únii, aby mohla obstáť v ekonomicky náročnom prostredí.

V prístupovom procese považujeme za dôležité ďalšie prehĺbvanie spolupráce v rámci Višegrádskeho zoskupenia. Aktuálne ciele krajín V-4, ktorými sú ich vzájomná úzka spolupráca, rozvoj súdržnosti stredoeurópskeho regiónu, ako aj podpora euro-atlantickej integrácie sa už dnes stávajú jedným z pilierov európskej stability a prispievajú k úspešnému rozvoju celého kontinentu. Vláda bude podporovať liberalizáciu obchodu formou dohôd o voľnom obchode a posilňovaním obchodných vzťahov s krajinami CEFTA a EFTA.

Slovenská republika si plne uvedomuje význam členstva v EU a k rokovaniam bude pristupovať konštruktívne a s vedomím, že tento proces bude obohatením pre obidve strany, tak únie, ako aj Slovenska.

Vypracovala: Ing. Soňa Adamčová

Ing. Igor Trebatický v. r.
generálny riaditeľ sekcie
európskej integrácie

Informácia o dokumentoch Energetickej charty (ECH)

Dohovor k energetickej charte bol podpísaný v Lisabone dňa 17. novembra 1994. S podpísaním dohovoru vyslovila NR SR súhlas svojím uznesením č. 110 z 3.5.1995. Dohovor bol ratifikovaný dňa 16.10.1995. Ratifikácia prezidentom republiky bola potvrdená uložením ratifikačnej listiny u depozitára dohovoru dňa 17.5.1996. Dohovor nadobudol platnosť jeho ratifikáciou 30-tym členským štátom Energetickej charty dňa 16.4.1998.

Protokol energetickej charty o energetickej účinnosti a súvisiacich environmentálnych aspektoch bol rovnako podpísaný 17.11.1994 v Lisabone. S jeho podpísaním vyslovila súhlas NR SR uznesením č. 110 z 3.5.1995. Protokol bol ratifikovaný dňa 16.10.1995. Ratifikačná listina bola uložená u depozitára dňa 28.5.1996. Protokol taktiež nadobudol platnosť dňa 16.4.1998, jeho ratifikáciou 15-tym členským štátom Energetickej charty.

Dohovor k energetickej charte má zabezpečiť právny základ pre dlhodobú spoluprácu a riešenie sporov medzi štátmi a ich podnikateľskými subjektami v oblasti palív a energetiky, založenú na princípoch obsiahnutých v ECH, pri rešpektovaní konvencií OSN a ES na ochranu životného prostredia. Rešpektuje tiež jestvujúce dvojstranné a mnohostranné medzivládne dohody v tejto oblasti. Vzťahuje sa na všetky druhy používaných palív a elektrickú energiu, zahrnutých pod pojmom „Materiály a výrobky v energetike“, ktoré sú uvedené v dodatku EM Dohovoru. Ďalej sa vzťahuje na všetky činnosti, spojené s týmito „Materiálmi a výrobkami v energetike“, ako je prieskum, ťažba, rafinácia, výroba, skladovanie, doprava, rozvod, obchod a všetky investície spojené s týmito činnosťami. Dohovor má 50 článkov, rozdelených do 8 častí. Integrálnou súčasťou Dohovoru je 14 dodatkov a 4 rozhodnutia.

Jednotlivé časti Dohovoru k energetickej charte obsahujú:

- Časť I sa zaoberá definíciami, na čo sa Dohovor vzťahuje, významovým výkladom pojmov a všeobecnými podmienkami (články 1 a 2),
- ČASŤ II Stanovuje použitie pravidiel gatt pre obchod, odstránenie bariér voľnej súťaže na trhoch (články 3 až 9). značný priestor je venovaný v článku 7 tranzitu (preprave) energetických materiálov a produktov a jeho neprerušenie ani v prípade sporu, vrátane postupu riešenia tranzitných sporov. v tejto časti je zakotvený aj prístup k novým technológiám na obchodnom základe, prístup k pôžičkám, poisteniu a zárukám s využitím medzinárodných finančných inštitúcií.
- Časť III je zameraná na rozvoj a ochranu investícií (články 10 až 17). Je tu riešená aj otázka neobmedzovania v zamestnávaní „kľúčového personálu“ pre investície, poskytovania kompenzácií v prípade strát v dôsledku ozbrojených konfliktov a občianskych nepokojov. Samostatný článok v tejto časti pripúšťa vyvlastnenie vo verejnom záujme a na základe zákona, pri poskytnutí príslušného finančného odškodnenia vo voľne zameniteľnej mene. Zaručený zmluvnými stranami je voľný transfer platieb. Za určitých podmienok, keď organizácia je kontrolovaná alebo riadená nezmluvnou stranou alebo prijímajúca krajina s touto stranou nemá nadviazané diplomatické styky a pod., si prijímajúce zmluvné strany vyhradzuju právo odoprieť takej organizácii zaobchádzanie podľa výhod Dohovoru.
- Časť IV obsahuje dôležité ustanovenia o suverenite štátu, spočívajúcu v rozhodnutí, aké ložiská a akou rýchlosťou sa budú ťažiť (článok 18 až 25). Štát tiež stanovuje podmienky pre ochranu životného prostredia. Dôležitým prvkom spolupráce je aj transparentnosť všetkých zákonov, predpisov, regulačných obmedzení a súdnych

rozhodnutí. Zmluvné strany sa zaväzujú umožniť iným zmluvným stranám a investorom, aby sa s nimi oboznámili.

Časť V je zameraná na riešenie sporov medzi zmluvnou stranou a investorom, alebo medzi zmluvnými stranami (článok 26 až 28). Základným princípom vyriešenia sporov je zmier, avšak zmluvné strany dávajú svoj bezpodmienečný súhlas na predloženie sporu na medzinárodnú arbitráž s využitím i medzinárodných inštitúcií uvedených v Dohovore (ICSID Convention, UNCITRAL, atď.)

Časť VI sa zaoberá opatreniami v oblasti obchodu, pokiaľ jedna zo zmluvných strán nie je členom GATT (čl. 29 až 32). V takomto prípade sa obchod bude riadiť existujúcou bilaterálnou dohodou, ktorá nediskriminuje ďalšie zmluvné strany.

Časť VII rozoberá princípy zostavovania „Protokolov“ k podrobnejšiemu sledovaniu princíпов EHC, o právach a povinnostiach konferencie o ECH, v ktorej bude mať každá zmluvná strana svojho zástupcu, o činnosti stáleho sekretariátu po podpísaní Zmluvy, o princíпов hlasovania a financovaní činnosti (čl. 33 až 37).

Časť VIII obsahuje ustanovenia bežné v každej zmluve tohto rozsahu. Ustanovenia sa zaoberajú podpisom, ratifikáciou, vstúpením do platnosti, novelizáciou, vypovedaním, uložením zmluvy atď. (čl. 38 až 50).

Protokol energetickej charty o energetickej účinnosti a súvisiacich environmentálnych aspektoch vychádza zo základných princíпов ECH. Cieľom je vytvorenie podmienok pre efektívne využitie energie pri súčasnom obmedzení nepriaznivých ekologických dopadov. Signatármi môžu byť len štáty, ktorých predstavitelia podpísali ECH a Dohovor k energetickej charte. Protokol je právne záväzným aktom pre jeho signatárov a podlieha ratifikácii. Dodatok Protokolu obsahuje zoznam možných oblastí spolupráce zmluvných strán.

Prínos Dohovoru energetickej charty a Protokolu energetickej charty o energetickej účinnosti a súvisiacich environmentálnych aspektoch pre Slovenskú republiku je nasledovný:

- je zrejmý všeobecný prínos pre ekonomiku a energetiku signatárskych štátov a súlad s celkovou politicko-hospodárskou orientáciou SR na trhový mechanizmus a na vstup do Európskej únie.
- vlastný prínos dokumentov ECH pre SR spočíva najmä v tom, že
  - a) zahraniční investori budú mať právny dokument, garantujúci im podmienky pre investovanie, prístup ku zdrojom a užitie zisku a riešenie majetkových náhrad v prípade vyvlastnenia ich majetku, čo by malo výraznejšie zvýšiť záujem o investovanie SR
  - b) výrazne sa sprehľadní, zjednotí a zjednoduší uzatváranie zmlúv a kontraktov medzi našimi a zahraničnými investormi
  - c) bude zabezpečená ochrana investícií a príjmov nielen zahraničného kapitálu v SR, ale aj našich investícií a výnosov pri podnikaní slovenských investorov v zahraničí (v signatárskych štátoch)
  - d) zásadný význam pre SR, ako tranzitného štátu, budú mať liberálne a nediskriminujúce opatrenia pre dopravu a tranzit energií a to aj z hľadiska bezpečnosti a plynulosti dodávok a zásobovania zo susedných tranzitujúcich alebo produkčných štátov. Susedné krajiny by nemali brániť rozšíreniu jestvujúcich tranzitných kapacít pre SR na náš účet. Súčasne je však potrebné predpokladať, že časom stratíme monopol územia, cez ktoré vedú tranzitné siete východ-západ

- e) uľahčia sa podmienky pre prístup našich podnikov k novým efektívnym technológiám a kapitálu
- f) Dohovor zaväzuje všetkých investorov na vykonanie opatrení v oblasti životného prostredia v tom zmysle, že zahraniční investori musia vybaviť investíciu minimálne na úrovni štandardov platných v krajine, kde sa investuje. Investori budú viazaní k tomu, že musia investovať do oblastí vedúcich k preventívnym opatreniam na zabránenie škôd. Budú sa pritom riadiť princípom, že ten, kto poškodzuje životné prostredie, bude škody aj hradit'
- g) v obchode s energiou budú uplatňované pravidlá vedúce k postupnému zlepšovaniu v oblasti colných poplatkov, daní a pod. Dohoda tiež vytvorí priaznivé predpoklady pre uzatváranie nových zmlúv na dovoz a vývoz energetických komodít a tranzit energie.
- h) proces sledovania a vyhodnocovania, vrátane organizácie, umožní zoznamovať sa s energetickými politikami všetkých signatárov a orientovať našu energetiku smerom k najefektívnejším spôsobom zásobovania SR palivami a energiami. Dohovor ako taký je protimonopolne zameraný, čím obmedzuje monopolistické chovanie veľkých nadnárodných koncernov a dáva možnosť pre podnikanie aj menším podnikateľským subjektom.
- i) vytvoria sa priaznivé podmienky pre technickú spoluprácu v rôznych oblastiach energetických aktivít, s možnosťami ich čiastočného financovania z niektorých, k tomu účelu vytvorených zdrojov vo vyspelých štátoch.

Úplné znenie dokumentov Energetickej charty bude zverejnené v budúcom čísle Vestníka MH SR.

Vypracoval: Ing. Jozef Urmín

Ing. Ondrej Studenec v. r.
generálny riaditeľ sekcie energetiky,
nerastných surovín a hutníctva

